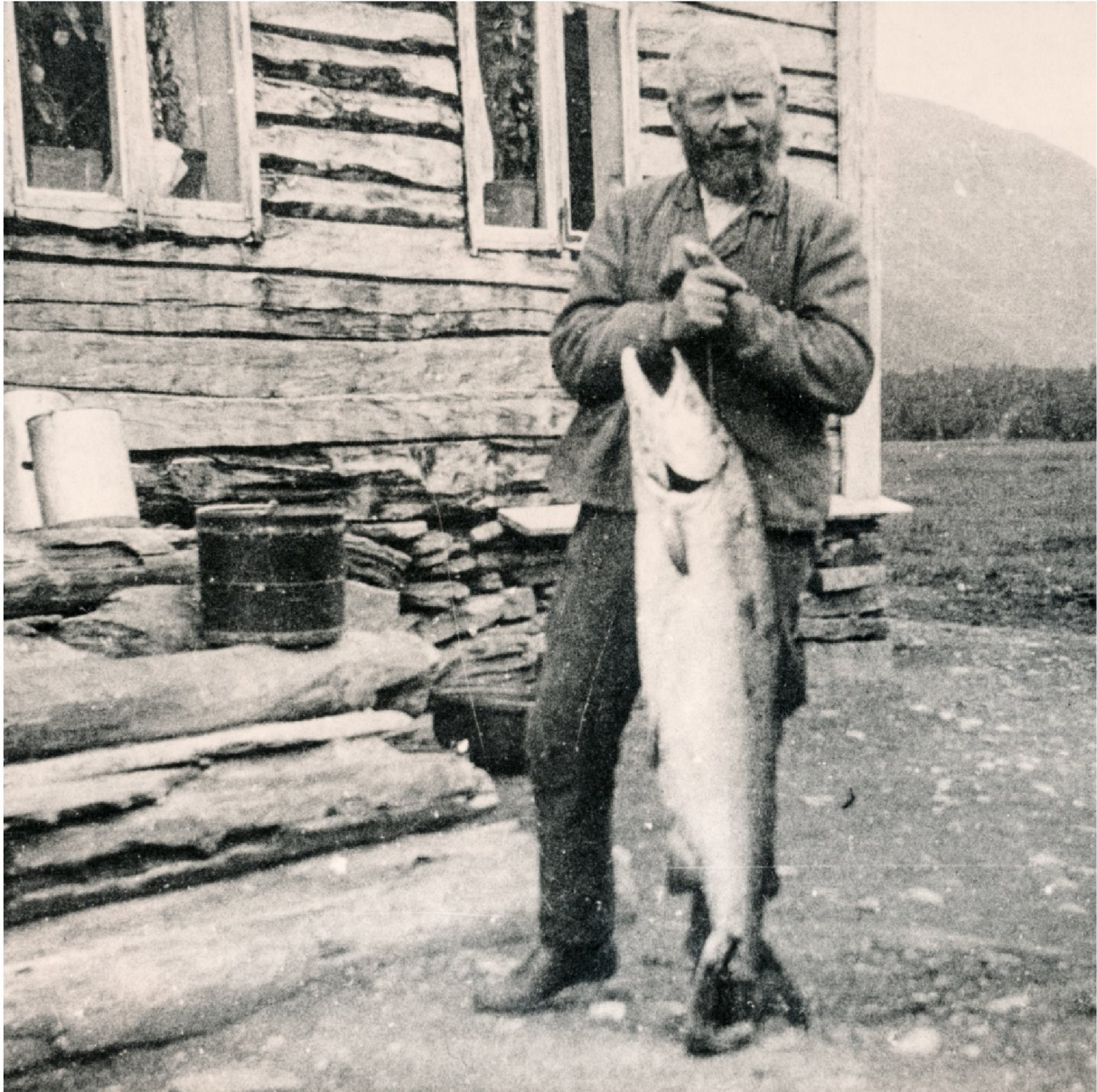

Høringsuttalelse vedrørende planlagt vannkraftutbygging i Stordalen i Signaldalen i Storfjord kommune

Innholdsfortegnelse

1.	GENERELT	3
2.	Elvesystemet.....	3
3.	Løfter fra utbygger foran kraftutbyggingen i Skibotndalen 1980	3
4.	Kommentarer til utbyggers fremlagte fiskeribiologiske utredning.....	3
5.	Gjenoppbygging av laksegyteplassene etter Skibotnutbyggingen.....	6
6.	Tap av fiskeområder og naturopplevelser i canyonen innenfor Indre Markuselv.....	6
7.	Temperaturendring som følge av føring av vann i tunnel.....	6
8.	Fare for luftovermetning og skade på fiskearter nedstrøms stasjonen.....	7
9.	Fare for feilfunksjon av omløpsventil	7
10.	Kortids- og langtidsforurensing av hele elva nedstrøms tunnel	7
11.	Ytterligere opplysninger om elvas bonitet	8
12.	Mulighet for å redde villaksstammen i elva	9
13.	Muligheten for å gjenoppbygge den elvelevende ørret og røyebestanden	9
14.	Nasjonale og internasjonale forpliktelser	9
15.	Avslutning og kravformulering	10

Bilde på dekkblad: Nils Haagensen f.10.03.1857 - d.03.12.1947 fotografert utenfor gammelhuset på Signalnes med et prakteksemplar av en Signaldalslaks.

Bildet antas å være tatt på 30-tallet.

Signaldalelvas Grunneierlag SA (SGSA) ønsker å uttale følgende vedrørende ovennevnte utbyggingsplaner:

1. GENERELT

Vi vil i denne uttalelse fremføre argumenter som imøtegår utbygging ut fra de momenter vi kjenner til i dag. I sum er disse svært alvorlige for fiskebestandene i vassdraget, og spesielt avgjørende for gjenoppbygging av en antatt utryddet villaksbestand.

Vår uttalelse baserer seg på de opplysninger som ble gitt fra panelet under folkemøte på Brenna den 10. mars, om at det ikke er aktuelt å realisere både overføring fra Breidalen og utbygging av Stordalen.

For ordens skyld har vi delt høringsuttalelsen inn i flere underkapitler.

2. Elvesystemet

Først vil vi påpeke at man med Breidalselva og Stordalselva egentlig snakker om opprinnelsen til Signaldalsvassdraget; Signaldalelva hadde sin kilde i Govdajavri som nå føres over til Skibotnvassdraget. De nevnte to elver er ikke bielver til vassdraget, slik søknaden synes å gi inntrykk av, de er slik vi ser det del av hovedstrengen fra kilde til sjø.

3. Løfter fra utbygger foran kraftutbyggingen i Skibotndalen 1980

I forhandlinger med Storfjord kommune og ved opplysninger på folkemøter ble det fra utbyggers side forsikret om at man etter 1980-utbyggingen ikke ville foreslå ytterligere inngrep som ville berøre Signaldalsvassdraget frem i tid.

Dette hadde bygdefolk tillit til, og ba om fredning av elva. Den endelige behandling i Departementet endte likevel opp med en korttidsfredning.

Vi mener Departementets avgjørelse ikke fristiller utbygger fra sine løfter ovenfor bygdefolket og anser det som umoralsk at de nå kommer tilbake for å gjøre ytterligere inngrep.

4. Kommentarer til utbyggers fremlagte fiskeribiologiske utredning.

Vi har på folkemøtet på Brenna den 10. mars allerede gitt uttrykk for at den fremlagte fiskeribiologiske utredning i konsesjonssøknaden forundrer oss. Utredningen har flere svakheter, bl.a. ved at den fremmer påstander som etter vår oppfatning brukes til å underbygge feilaktige konklusjoner.

Det er vanskelig å følge utredningens bruk av stedsnavn langs vassdraget. Utredningen oppgir at de følger navn oppgitt i Statens kartverk i 1:50000. Likevel tas inn viktige opplysninger om begrensnings av lakseførende strekning med navn som ikke forekommer i nevnte kart. Her nevnes f.eks. «Markusfossen». Denne eksisterer ikke på noen kart. Når man i tillegg oppgir en lokalitet som "Indre Markusfoss" gir dette stor forvirring.

Vi påpeker at lakseførende strekning rekker til drøyt en kilometer innenfor Indre Markuselv.

Vi vil her kommentere rapporten suksessivt slik momentrekkefølgen fremlegges i denne.

Påstanden om at man ut fra ungfiskregistreringer i 1987/88, 1991 og 1994 kan konkludere at Signaldalelva «ikke har vist potensiale for nevneverdig stor lakseproduksjon» og videre: «er det lite som taler for at elva noen gang har hatt en stor laksebestand» - mener vi er feil.

Sitatene gjenspeiler etter vårt syn et lite grundig utredningsarbeid. Her kunne en ved lokal utspørring kunnet få vite om en laksebestand på 50-60 tallet som var stor og av god kvalitet.

Om sjørret sies det at «fangstene på midten av 2000-tallet representerer en topp i oppfisket kvantum». Videre: «Fangstene av sjørret må i etterkant av påvisningen av G.Salaris sees i sammenheng med redusert konkurranse fra laks, og kan ikke forventes å være like høye etter en reetablering av laksebestanden i elva».

Ovennevnte beskrivelse som er gitt av elvas historikk og fremtidige potensiale er etter vår oppfatning basert på lettvinte betraktninger:

- De er kun tuftet på statistikker fra nyere tid og med et tallmateriale de selv beskriver som mangelfullt.
- Beskrivelsen er gjort uten bakgrunn i innhenting av erfaringsmateriale fra lokalkjente fiskere og grunneiere.

Grunneierne som etterkommere av tidlige slekter ved elva er av den oppfatning at rapportens elendighetsbeskrivelse av vassdraget har sin årsak i kraftutbyggingen i Skibotn som medførte tap av 8-10 % vannføring ved elveutløpet fra 1980. Vanntap er betydelig og har gitt store konsekvenser for gyteområdene, ikke minst i Stordalen der vanntapet er vesentlig høyere enn ved utløpet i fjorden.

Dette er forhold utredningen ikke nevner, og da heller ikke tar inn i vurderingene av elvas potensiale.

Etter 1980 begynte de fleste gyteplasser i elva å tørke ut. Innbyggerne i dalen så hva som var i ferd med å skje. De rustet seg med potetgrev og krafser og forsøkte å lede vann inn til gyteplassene som fikk for lite vann. Men dette var en kamp som var vanskelig å holde ut i lengden, og etter som de eldre i dalen ble borte ble også dette arbeidet mindre intenst. Fiskeslagene, særlig villaksen, mistet mye av sin mulighet for robust reproduksjon, og alle tall vi ser frem til Gyro-utbruddet viser en bestand som kjempet for sin eksistens.

Det er mao. ikke normale bestandstall biologene benytter i sin utredning – og som basis for verdisetting av elva generelt.

Utredningens omtale av gyteområder beskriver likeledes elvestrekningen mellom Indre Markusfoss - vi antar at det siktes til Indre Markuselv - og samløpet med Paraselva som å ha «*begrenset verdi som gyteområde*». En konklusjon basert på lave observasjoner under drivtelling høsten 2014, og på tross av at tilgjengeligheten på gytesubstrat blir beskrevet som god. Altså har en telling en enkelt høst ført til denne nedslående konklusjonen. Man har

konkludert med at beskaffenheten av denne elvestrekning er «*lik øvrige deler lakseførende strekning*». Altså dårlig.

Vår oppfatning er at denne elvestrekningen er spesielt viktig som gyteområde, og det var da også her de beste gyteplassene lå før elva tapte 8-10 % vannføring ved sjøen etter 1980. Det effektive tap i vannføring ved gyteplassene var relativt regnet mye høyere enn ved sjøen, kanskje innpå 20 %.

En reduksjon helt ned til 95% av elvas naturlige vannføring vil *rasere* alle gyteplasser på strekningen. Tilførselen av vann fra nordøstsiden av Stordalen er her neglisjerbar.

Rapporten viser videre til at det ikke ble påvist rødlistede arter av fisk eller bunndyr innenfor influensområdet. At området igjen kan bli et habitat for oppdyrking av den stedlige villaksen - som da må betegnes som rødlistet – nevnes ikke.

Rapporten avsluttes med en tabell med beskrivelse av grunnlag for verdisetting.

Stordalselvas verdibeskrivelse oppgis å være av «*Liten verdi*» med lav gradering av «*Liten*».

Det sies at «*denne delen av elva (må) vurderes sammen med Signaldalelva for å få en samlet vurdering av vassdraget.*» Vi forstår dette slik at begge elvestrekninger da blir sidestilt avhengig av hvilken konklusjon man ender opp med for Signaldalelva.

For *Signaldalelva* oppgir denne verdivurderingen lav fisketetthet nedenfor Markusfossen, og likeledes nedenfor samløpet med Paraselva, hvor opplysningene om fisketettheter sies å være gamle, «*men viser situasjonen før G.salaris kom inn i elva.*»

Denne uttalelsen ser vi på som en avsporing av verdifastsettingen av den originale elva.

Det fordi man her, som tidligere nevnt, *ikke i tillegg* sier at opplysningene er hentet fra tidsperioden 9-14 år etter reduksjonen i vannstand etter Skibotnutbyggingen, dvs. i en periode da tørrleggingen av gyteplassene hadde fått virke over flere år. Altså mens innbyggerne i dalen - og fisken - kjempet for å beholde opprinnelig bestandsnivå som tidligere beskrevet.

Signaldalelva får i Tabell 5 på side 20 karakter «*Liten verdi*», gradert litt over middels av «*Liten verdi*».

Det springende punkt i Verdivurderingen for Signaldalelva og dermed Stordalselva fremkommer uansett fra rapportens siste setning for Signaldalelva:

«*Muligheten for en gjenoppbygging av laksebestanden i elva etter bekjempelse av G.salaris, samt den elvelevende sjørøyebestanden blir styrende for verdsettingen av elva*».

Etter stamfisket frem til høsten 2015 vet vi nå at vi med en viss sannsynlighet kan gjenoppbygge villaksstammen igjen, og at vi med stor sannsynlighet kan bygge opp både den elvelevende og den anadrome sjørøyebestanden.

Gitt dette, vil resonnementet føre til – ifølge rapportens konklusjoner – at:

Signaldalelva og Stordalelva verdisettes til maksimal score på verdiskalaen.

Men dette forutsetter at vi ikke må tape noen av elvas øvre deler, da disse vil bli helt avgjørende for gyting og reproduksjon av villaksstammene.

5. Gjenoppbygging av laksegyteplassene etter Skibotnutbyggingen

Elvas potensiale kan bare tas ut dersom uttørrede gyteplasser for villaks repareres.

SGSA vil ta initiativ til utbedring av gamle gyteplasser etter gyrobehandlingen høsten 2016.

6. Tap av fiskeområder og naturopplevelser i canyonen innenfor Indre Markuselv

Denne canyonen er et unikt naturområde som strekker seg fra Indre Markuselv og nær en kilometer innover mot Treriksrøysa. Endeveggen av canyonen danner fiskeoppgangshinderet mot Finland/Sverige. Fjellravinen er full av høler, kulper og små stryk og er i lang tid beskrevet som et eldorado for fjellørret og fjellrøye, innblandet med anadrome innslag.

Utbyggeren beskriver også denne «elvekløfta» i sin siste brosjyre som «*regionalt viktig*» og nevner også funn av tre rødlistede arter her. Utbyggeren toner ned viktigheten av utbredelsen av disse karplantene ved at «*Karplantene i kløfta blir neppe berørt nevneverdig av redusert vannføring da knapt noen arter vokser inntil vannet i elva*».

Slike uttalelser ser vi på som en lettvint omgang med skadekonsekvenser. Rødlistede arter skal ikke utsettes for potensielt skadelige tiltak uten at føre-var prinsippet tas inn. Det er ikke uten grunn at disse rødlistartene overlever her. Vi vil hevde at det er på grunn av det totale miljø i elvekløfta.

Ved en reduksjon i vannføringen med 95 prosent eller mer, vil sannsynligvis dette habitatet svinne inn til enkelte vanngroper med kun et silder av vann mellom seg. Fiskepopulasjonen og vegetasjonen i den skrinne kløfta vil da svinne inn tilsvarende, og kanskje bli helt borte. Da vil naturopplevelsen for oss og kommende slekter bli borte for alltid.

Hele området er betegnet som vår siste villmark, og har tidvis alle de fire store artene innom, kanskje sjeldnest ulv.

7. Temperaturendring som følge av føring av vann i tunnel

SGSA er bekymret for temperaturendringer som følge av at vannet innelukkes i temperert fjelltunnel over flere kilometer. Vi vet lite om dette, men vi vet at fiskens utviklings- og levekår er temperaturstyrt.

Vi er også kjent med at isfrihet kan øke energiforbruket hos fiskeslagene med opptil 30 % (NINA, Alta).

Innføring av temperaturendringer kan føre til at sykluser endres i tid slik at levekår og dermed tilveksten av yngel og smolt hemmes. Påføring av slike endringer ved villaksens

gyteområder vil være uheldig, spesielt øverst i elva der evt. temperaturendringer vil være mest følbare.

Vi frykter at eggklekking og utvikling av smolt vil komme i ubalanse med de øvrige sykluser og variasjoner i elva som de stedegne fiskeslagene er tilpasset og er avhengige av for å overleve.

8. Fare for luftovermetning og skade på fiskearter nedstrøms stasjonen

Under maksimalt pådrag vil store vannmengder dras inn ved inntaket. Det vil da være fare for medrivning av luft, noe som vil føre til nitrogenovermetning som kan skade fisk nedstrøms stasjonen ved at nitrogen ekspanderer i fiskens åndedrettsystem med påfølgende skade i vev slik at fisk dør ut.

Vi er kjent med at denne problemstillingen oppstår fra tid til annen i utløpet fra Skibotn kraftverk, og kan ikke se bort fra at dette også kan oppstå i utløpet fra et evt. Stordalen kraftverk.

9. Fare for feilfunksjon av omløpsventil

Feilfunksjon på omløpsventil vil forekomme. Det er alltid fare for utfall av manøverkraft forårsaket av elektriske-, mekaniske feil i hydraulikksystemer, feil i styreelektronikk, osv.

Ved feilfunksjon på omløpsventil i forbindelse med lastavslag vil elvestrengen nedenfor kraftverket brytes, og elva vil tørrlegges til kun minstevannføring inntil vann fra inntaksdammen igjen fyller elveløpet. I verste fall når det «tørre» feltet sjøen før nytt vann kommer til. Plutselige fall i vannstand kan medføre at fisk, smolt og yngel tørrlegges og dør. Skjer dette om vinteren vil egg kunne frostekspioneres. Vi frykter at slike hendelser vil kunne desimere årsproduksjonen av smolt i større eller mindre grad, avhengig av naturlig vannføring og temperatur når hendelsen inntreffer.

10. Kortids- og langtidsforurensing av hele elva nedstrøms tunnel

Tunnelplanene har to mulige lengder. Disse forstås å bli drevet konvensjonelt, dvs. ved bruk av tynnhullsboring og dynamitt.

Fra tidligere er det kjent at dynamittslam er ugunstig ved avrenning i fiskelevende vassdrag. I tillegg til dette vil tunnelveggene ha rester av ammoniumforbindelser, petroleumsprodukter, løste metaller og andre toksiske produkter.

Når så elva gjennomskyller slike lange tunnellengder er det fare for at elva holdes forurenset over lang tid.

Artene laks og sjøørret er følsomme for forurensinger og fysiologisk stress. Bunndyr-samfunnet (byttedyra) kan i tillegg påvirkes negativt av toksiske forbindelser og tilslamming av habitatene. (NIVA 4082-99 side 61).

En utvasking av deponerte steintipper kan gi samme effekt for livet i elva.

11. Ytterligere opplysninger om elvas bonitet

Helt siden de tidligste tider er «*Laxen i Elfen*» blitt verdsatt og beskattet som en rik ressurs. Den første bosetter som bygslet jord av daværende proprietær var Mikkel Nilsen Pællæg. Han bosatte seg nær elveutløpet på Dalo i 1717. Allerede før dette var fisken utnyttet av tilfeldige bosettere, og de kjempet for sin fortsatte bruk siden Pellæg startet bruk av «*Nøter i Elfen*».

Da de første dølene kom til dalen fra 1848 og utover ble forekomstene beskrevet slik i Lyngen Bygdebok av herredskasserer Rolf Løkstad som hadde bosted øverst i dalen:

«Jakt og fiske ble det formentlig ikke nyttet i noen særlig grad av de første bureiserne. Elva gikk helt stinn av fisk, både laks og røie. Helt til lenge etter århundreskiftet var det eventyrlige fiskemengder i elva, inntil rovfiske på alle mulige måter desimerte bestanden til null og niks.»

Men bestandene tok seg fort opp igjen, og i «*Notdraget*», ei elvebukt med sandbunn i øverste del av brakkvannssonen ble det fisket med landnøter helt til like før andre verdenskrig. Mannskaper med notbruk, hest og vogn kom liketil fra Balsfjord kommune.

I krigsårene ble det fisket lite da store deler av den mannlige befolkningen hadde sett seg tvunget til å dra ut av landet. Etter at krigen var over hadde 3-4 års lav beskatning ført til at elva bugnet over av store bestander. Fisketettheten var så stor at innleide onnearbeidere inngikk avtaler med arbeidsgiverne angående laks til middag: Antall måltider med laks måtte *begrenses* til 2-3 pr uke! Bestandene ble mye beskattet, men holdt seg likevel i god hevd helt til vannoverføring til Skibotn kraftverk startet i 1979/80.

Gyteplassene for sjørøye og sjørørret har i normale tider med laks i elva vært lokalisert lengere nede i vassdraget enn der laksen har gytt. Dette etter sigende fordi den sterkeste fisken velger de øverste områdene. Kanskje har dette gjort at disse bestandene har tålt reduksjonen i vannmengde bedre enn villaksen i de øverste delene, der den relative vannmengdeinnskrenkning har vært størst etter 1980.

Oppsamlet kvantum død fisk etter bruk av rotenon høsten 2015 viste til fulle Signaldalelvas egenskap til å være et særs godt leveområde for fisk. Det ble registrert ca. 2,5 tonn totalt, herav innpå 2 tonn sjørøye og sjørørret, resten oppdrettslaks og noen villaks. Observasjoner av fisk man ikke fikk opp pga. dybde og vanskelig tilgjengelighet er anslått til ytterlig 12-15 % større kvantum. I tillegg til dette ble det fanget 400 – 500 kg stamfisk før behandlingen, mao. et totalt uttak på om lag 3,3 tonn.

Til sammenligning ble det i naboelva Skibotnelva tatt opp noen få hundre kilo.

Ovennevnte beskrivelse viser at elva er unik i sin evne til å være et habitat for *store fiskemengder*.

12. Mulighet for å redde villaksstammen i elva

Som nevnt flere ganger ovenfor synes det nå å eksistere en mulighet til å reetablere den stedegne villaksbestanden i elva.

Etter mistanke om lakseparasitten Gyrodactylus Salaris tidlig på nittitallet, har oppsitterne i de 3 siste år fanget stamlaks for å kunne bevare gener i regi av GS-programmet. En viss aktivitet i regi av Fylkesmannen ble utført i perioden 2000 - 2007, dog uten fangst av stedegen laks.

Foran 2013-sesongen ble det fra fiskeribiologene ved Veterinærinstituttet i Trondheim opplyst at vi hadde gener fra «*en og en halv laks*», altså jevn godt med ingenting.

I perioden 2013 til 2015 innfridde vi Veterinærinstituttets målsetting av både sjørøye og sjøørret. Fram til 2015 var det fanget mange lakser av begge kjønn som var avkom av den originale villaksen. Nå er mengden av genmateriale slik at biologene uttrykker at det er mulig å reetablere en stedegen laksebestand. Her nevnes at vi fortsatt har mulighet til å fange flere stedegne laks i forbindelse med stamfiske før siste rotenonbehandling inneværende år.

For å kunne lykkes i oppbyggingen av ny laksebestand må vi forebygge den minste hendelse eller endring av mulig negativ karakter i lang tid fremover. Og vi må tilrettelegge for at laksens forhold for formering gjenopprettes, blant annet gjennom reparasjon av villaksgyteplassene som ble ødelagt ved kraftutbyggingen og vannoverføringene til Skibotn kraftverk. Det er kun gjennom slik tilnærming den stedegne laksestammen sakte kan bygges opp til en bærekraftig størrelse.

Vi må ut fra ovenstående kreve at elva ikke må utsettes for negative endringer flere ganger.

13. Muligheten for å gjenoppbygge den elvelevende ørret og røyebestanden

Regulantens utredning gir uttrykk for at elvens verdifastsettelse avhenger av fremtidig oppbygging av elvelevende ørret- og røyebestand.

Oppfanget kvantum av elvelevende og anadrom røye og ørret var per 2015 så stor at fiskeribiologene hos Veterinærinstituttet uttrykker at det ikke skal være noen fare for at bestandene ikke kan føres videre.

Sjørøyebestanden har liten utbredelse lenger sør i Norge og regnes av mange som mer "eksotisk" enn laksen. At vi nå har mulighet til å reetablere tre livskraftige anadrome bestander i samme elv er unikt i nasjonal sammenheng.

14. Nasjonale og internasjonale forpliktelser

Regjeringen uttaler ved Miljø- og klimaminister Vidar Helgesen at den bruker store ressurser for å ta vare på vill laksefisk. I sin tale i Alta under konferansen «*Villaksen i nord – med et internasjonalt perspektiv*» den 9. februar i år med Hans Majestet Kong Harald som deltager, sa han i sin tale «*Villaksen – vårt naturlige arvesølv*» at Norge har forpliktet seg gjennom

stortingsproposisjon nr. 32 av 2006-2007, samt gjennom tilslutning til den nordatlantiske konvensjonen for bevaring av nordatlantisk laks, NASCO, til å bevare, gjenoppbygge, utvikle og sikre bærekraftig forvaltning av villaksen i Nord-Atlanteren gjennom internasjonalt samarbeid.

I samme tale sa Miljøvernministeren også at «hvis en villaksbestand, med sitt unike genmateriale, går tapt, så er ikke målet nådd.»

Lakse- og innlandsfiskslovens formål legger også vekt på at det skal være et høstingsverdig overskudd av bestandene. Vi skal også kunne ta ut et overskudd av ressursen.

Det er vel kjent at det siden 1970 har vært en negativ utvikling for villaksen i hele Nord-Atlanteren. I 1999 la det regjeringsutnevnte villaksutvalget fram sin utredning om årsaker til nedgangen og forslag til tiltak for å bedre situasjonen.

Miljøvernministeren mente at utvalget med denne NOUen la et godt grunnlag for det videre arbeidet, og at det siden 1999 og fram til i dag har vært et betydelig løft i villaksforvaltningen som har bidratt til å bremse utviklingen.

Den nasjonale planen for utryddelse av Gyrodactyls Salaris er også en del av arbeidet med å sikre villaksstammene.

15. Avslutning og kravformulering

SGSA har vært lojal til alle programmer, lover og regler, og har bidratt i aksjonen med oppfangning av stamfisk, utryddelse av lakseparasitten, samt forvaltet vårt vassdrag med hensyn på å opprettholde bærekraftige bestander.

Som det i ovenstående uttalelse er påpekt flere ganger så er SGSA opptatt av at:

- Villaksstammen må reddes. Vi har nå en unik mulighet til å kunne klare dette. I samarbeid med Veterinærinstituttet gjennomføres nå et program der gener er bevart for reetablering etter rotenonbehandlingen 2016, et program nasjonen v/Miljødirektoratet investerer stort i.
- Signaldalsvassdrag gis rettmessig verdisetting, og løftes fra det regulanten hevder er «*av lokal eller unntaksvis regional verdi*», til «*nasjonal eller også internasjonal verdi*». Den stedeagne laksen i Signaldalsvassdraget må kategoriseres som rødlistet.
- Rødlistede arter i elveravinen innenfor Indre Markuselv ikke utsettes for fare for utryddelse.
- Signaldalsvassdraget allerede har tatt en stor belastning ved tap av store vannmengder til Skibotnutbyggingen i 1980. Bygdefolk og folk utenfor området anser det som umoralsk at samme utbygger kommer tilbake for å gjøre ytterligere inngrep.
- Overordnede myndigheter tar konsekvens av at Norge har forpliktet seg til bevaring av villaks gjennom egen stortingsmelding om villaks av 2009, Stortingsproposisjon nr. 32 om vern av villaks, øvrig eget lovverk, samt Norges tilslutning til den

Signal dalen 31.03.16

nordatlantiske konvensjonen for bevaring av nordatlantisk laks, og som deltager i konvensjonens organisasjon, NASCO.

- Nevnte internasjonale konvensjon har en føre-var tilnærming som tilsier at «*Ingen potensielt skadelige tiltak skal foretas uten at vitenskapelig baserte analyser av konsekvenser er foretatt*». Det vil si at ingen inngrep som berører laks kan foretas uten at man på forhånd har god kunnskap om konsekvensene av inngrepet.

Ut fra ovenstående forventer vi at alle typer inngrep som kan påvirke Signaldalelva forhindres av overordnede nasjonale og internasjonale myndigheter.

Vi ber derfor om at søknaden avslås.

Signal dalen 31. mars 2016.

Signaldalelvas Grunneierlag SA
Signal dalen
9046 Oteren

Styreleder Harald Olsborg